

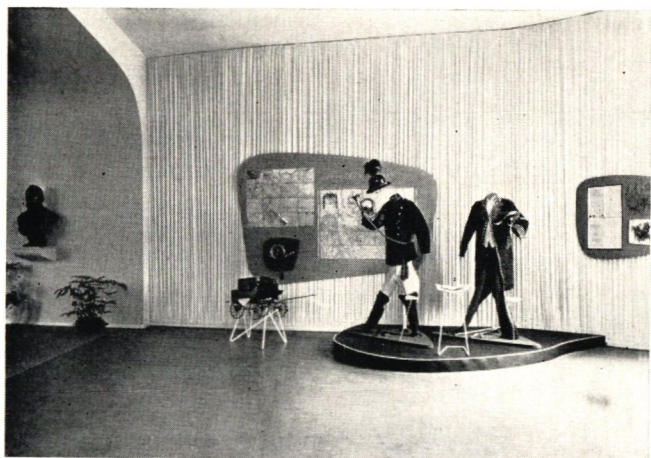
POSTHISTORISKA SAMLINGARNA I VÄSTBERLIN

Av Günther Dallmann.

Med en högtidlighet öppnades den 23 maj 1956 Posthistoriska samlingarna — av berlinarna, fast inte från postalt håll, något hastigt döpt till »Lilla postmuseum» — i Västberlin i postdirektionens regi. Det kan nämnas, att några föremål från det tidigare ryktbara postmuseet i Berlin, grundat 1872, inte finns med där. Man har fått börja från början, praktiskt taget med föremål som fyllde ett enda skåp men som så småningom kunnat utökas och kompletteras. Rikspostmuseets byggnad är numera belägen i stadens östsektor och mycket bombskadad samt icke återuppbyggd. Sina samlingar fick museet flyttade västerut under kriget och de står fortfarande magasinerade i Västtyskland. Vissa ansträngningar görs för att åter få dem till Berlin, men de västtyska och västberlinska myndigheterna har hitintills av olika skäl icke kunnat enas i frågan.

Vid ett berlinbesök hösten 1956 hade jag under lika sakkunnig som älskvärd ledning av Postamtman B. G. Flohr och chefen för västberlinpostens pressavdelning, Postamtman Alfred Gerth, tillfälle att bese Posthistoriska samlingarna, som rymmer i tre salar i en tämligen nyrenoverad byggnad, där i nedre botten ett postkontor — Berlin W 15 — är hyresgäst. Inberäknat en mötessal för föredrag och filmvisning har Posthistoriska samlingarna — för enkelhetens skull ber jag att i följande få nämna dem under förkortningen Ph S — ett utrymme på omkring 350 kvadratmeter till sitt förfogande.

Samlingarna håller öppet för allmänheten tre gånger i veckan samt söndagsförmiddagar. Besöket är avgiftsfritt. Befolkningens, inte minst skolungdomens intresse har hittills varit livligt. Redan den 27 septem-

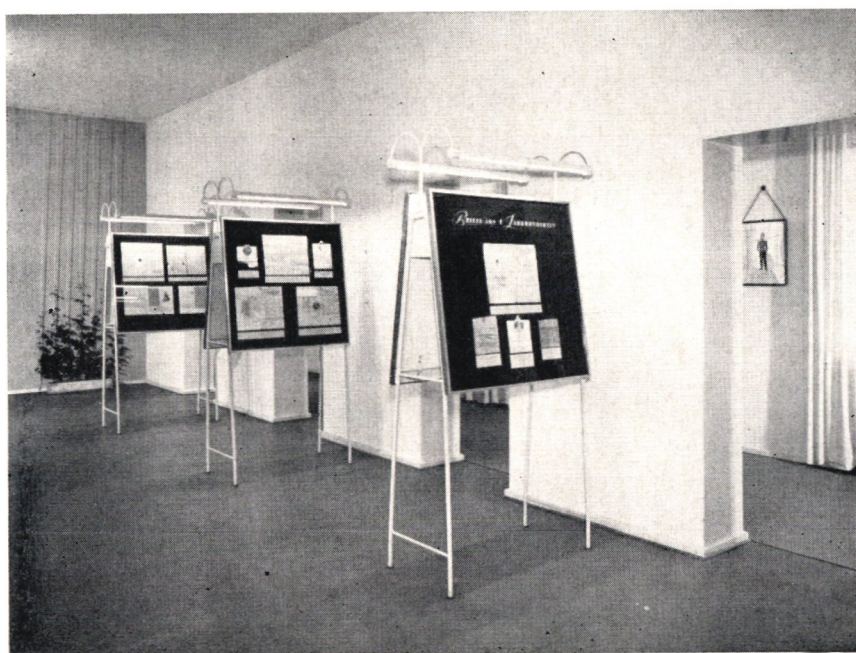
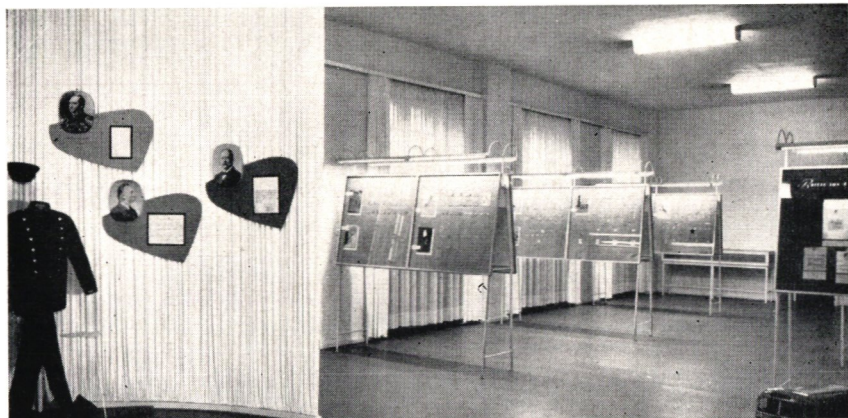
ber 1956 kunde man hälsa besökaren nr 5 000 välkommen. Utom elever från skolorna brukar det i genomsnitt komma 25 besökare per dag.

Med skolor och föreningar har posten livliga kontakter. På begäran ordnas för dem specialvisningar och föredrag även på dagar då Ph S annars är stängda. Dagspressen har visat stort intresse. Propagandan från tidningarna för Ph S har givit goda resultat.

Utom tavlor, plakat, gamla postvagnar, uniformer och uniformsklädda, uppstoppade figurer — Berlins sista diligenspostiljoner var med i en avskedsparad inför allt folket på julafton år 1925 — m. m. historiskt material visar utställningen i två salar filateli och postteknik (speciellt telegrafins utveckling).

Samlingarnas föreståndare Postamtmann Flohr har i en artikel i Zeitschrift für das Post- und Fernmeldewesen nr 20/1956 närmare redogjort för Ph S:s tillkomst och utformning — betecknande nog med rubriken »Inget postmuseum, men åtminstone en 'Posthistorisk samling'». Av denna redogörelse framgår, att tanken på att visa posthistoriska samlingar i Västberlin kom någon gång under år 1947. Man tänkte främst på den stora frimärkssamling, som var i de västberlinska postmyndigheternas ägo och som alltjämt och löpande kompletteras med nya märken från Världspostföreningen i Bern.

Det begränsade utrymmet för Ph S gör det nödvändigt, att utställningsföremålen till viss del utbytas efter någon tid — ungefär ett halvt år — så att man två gånger om året kan visa något nytt för besökarna.

Just den lilla specialutställningen »Posten och tekniken», som jag hade tillfälle att se i ena salen, var tänkt att pågå under ungefär ett halvt års tid.

Det bör påpekas, att i Ph S ej får förekomma någon »museal anhopning» av utställningsföremål. I stället vill man presentera sina samlingar i moderna, ljusa lokaler och tillämpa moderna idéer i fråga om inredning och dekoration, vilket väl även torde framgå av de bilder som illustrera denna lilla artikel.

Herr Flohr understryker särskilt, att Ph S:s föredrags- och filmsal, även kallad »Postschulstube», i stor utsträckning används för ungdomar och åberopar den goda kontakt som västberlinposten upprätthåller med skolornas ledning. Ungdomarna och intresserade föreningar får här både höra och se allt om postverkets olika grenar och verksamhet.

För den svenske besökaren visades på den filatelistiska avdelningen med dess rika samling av historiska brev givetvis med särskild stolthet två dyrgripas från trettioåriga kriget: ett svenskt fältpostbrev daterat 1636 och skrivet av ingen mindre än rikskanslern Axel Oxenstierna, ställt till fältmarskalken Johan Banér, samt ett brev från Banér.